

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

Ч. 97.

СЕРЕДА, 5. ГРУДНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, DECEMBER 5th, 1923.

№ 97.

VOL. V.

СОВІТСКА РОСІЯ І ФРАНЦІЯ ЗАКЛУЧИЛИ ПОЛІТИЧНИЙ І ЕКОНОМІЧНИЙ ДОГОВІР.

Підписання договору сподіються в короткім часі. — Договір звернений проти Англії і Німеччини.

БЕРЛІН, 30. листопада. — Франція є готова визнати "de facto" Совітську Росію.

Між обома державами заключено торговельний, політичний і економічний договір, який є вислідом більше як чотиромісячних переговорів. В договорі говориться про тісне співдіяння між Францією і Росією.

Після довгих переговорів, які розпочалися в Берліні, продовжилися в Парижі і потім перенеслися до Москви, пакт з'явився цілковито заключений. З жерла близьких до тих, що вели переговори, кореспондент довідується, що новий договір включає три секції — фінансову, економічну і політичну.

Франція вислала свого представника до Москви.

Генрі Франклін-Бульон, який в імені Франції заключив Ангорський договір, був висланий до Москви викінчити начерк договору. Він є одним з групи, з яким переговорював в Парижі президент російського державного банку Шайнеман.

Місія Франкліна-Бульона слідувала після поїздки Еріо, соціалістичного провідника в парламенті, яка була великим успіхом.

Хоч тутешні політичні дії заявляють, що французько-російський договір є спрямований виключно проти Англії, та що він дасть нагоду до французько-німецької кооперації у відбудові Росії, то серед тутешніх бізнесових і фінансових кругів є почуття, що підписання договору буде означати знехтування Ропальського пакту.

Красін грозить зриванням Ропальського договору.

Кілька тижнів тому назад Леонід Красін був в Берліні, де відбув кілька бурливих конференцій з німецькими представниками. Він говорив, що як Німеччина не стане використовувати більше Ропальський договір, то Росія пірве його і підписи корисний договір запропонований Францією.

Переговори, які спершу велися тут між французьким амбасадором і представниками Совітів, дійшли до відома Британії в часі найбільшого заклопотання. Це привело до виглошення лордом Бікенгедом промови, в якій він сказав, що становище консервативів супроти Росії було помилковим.

Договір мав бути підписаний два місяці тому назад.

Підчас переговорів між Францією і Росією було багато перешкод, особливо при вирішуванні справи признання довгів. Два місяці тому назад думали, що договір буде підписаний, але виникла несподівана перешкода, яку усунули лише в парі останніх днів.

Французи роблять все, що можуть, щоб закінчити переговори і привести до остаточного здійснення договору перед виборами в Англії.

Хоч заключення договору буде важким ударом для британської заграйничної політики, то в той сам час воно буде ще

тяжшим ударом для Німеччини. Німецькі політики кажуть, що воно в ніякій мірі не буде робити перешкод Ропальському договору, однак за яви Красіна в Берліні вказують, що Німеччина має чого боятися.

В договорі нема військових клявузул.

Кажуть, що в договорі нема військових клявузул. Але з закріплення політичних зносин і фінансовою допомогою для Росії, Франція виграє великі економічні користи і військові клявузул не є конечні.

Кооперація Росії з Францією дає Парижові абсолютну політичну гегемонію (первагу) в Європі. Вона додає еще одне звено до сильного ланцюга, яким Франція обводиться довкола свого побіженого ворога і відтінає надії Німеччини на те, що коли натиск Франції стане за великий, вона (Німеччина) може глядіти в сторону східної границі за допомогою.

Британці роблять все в свій сил, щоб не допустити до підписання договору, однак ніні виглядає, що М. Бульон вкраде ще один марш на Лондон, як це він зробив в Англії.

ІТАЛІЯ ГОТОВА ВИЗНАТИ СОВІТСКУ РОСІЮ.

РИМ, 1. грудня. — Прем'єр Муссоліні повідомив вчера палату послів, що Італія "не підносить відносно визнання "de jure" совітського правительтва". Він вірить, що всі держави скорше чи пізніше будуть муслі відновити зносини з Росією, безпосередно чи посередно, а з економічної точки погляду Італія, коли це зробить, буде мати користь.

КАШЕН КРИТИКУЄ ОКУПАЦІЮ РУРЦІНИ.

ПАРИЖ, 1. грудня. — Марсьє Кашен, провідник французької Комуністичної Партії, підчас острого нападу на правительтво в парламенті заявив, що окупація Рурцини є відвальною за дальше збільшування кошту життя у Франції і за упадок франка.

Окупація, казав він, дала Франції лише одну третю частину скількоств вугля, одержаного з Німеччини минулого року, в той час як втрати для французької торгівлі і промисловости вносять мільони.

ВСЕРОС. ЗІЗД УЧЕНИХ.

МОСКВА. — Дня 25. листопада розпочав тут свої наради всеросійський зізд учених, скликаний перший раз від часу жовтневої революції. В зізді бере участь більше як 100 делегатів, які репрезентують 8,000 учених з різних областей науки.

Від Комуністичного Інтернаціоналу витав зізд Зіновєва, який закликав учених до участі в економічній відбудові держави. Народний комісар війни Троцький надіслав на зізд привіт, в якому закликав учених до праці коло оборони держави перед заграйничними ворогами.

РОБІТНИКИ В ТОРОНТО ДОМАГАЮТЬСЯ ОСВОБОДЖЕННЯ ДЖ. Б. МЕКЛАКЛЕНА.

Робітничий посол з Вінніпегу Дж. С. Вудсворт каже, що правительтво Кінга стоїть на услугах капіталістів.

ТОРОНТО, 3. грудня. — В Лейбор Форум ухвалено вчера вечером резолюцію, в якій закликається доміняльне правительтво негайно зарядити освободження з в'язниці Джеймса Б. Меклаклена, провідника майнерів в Новій Шотландії, засудженого на два роки в'язниці за провід в страйку.

Головним бесідником був Дж. С. Вудсворт, посол до доміняльного парламенту з центрального Вінніпегу, який заявив в своїй промові, що великі фінансові сили в Канаді не лише домінують край, але й уживають міністра кабінету і цілого правительтва для своїх власних інтересів і осягають результати.

Публічні інтереси жертвуються в користь кількох і прем'єр Макензі Кінг та його міністри не відважуються сказати слова; в дійсності цілий той бонч є завісний готовий плазувати перед капіталістами.

ВІДПРАВИЛИ ВІД РОБОТИ 1,000 МАЙНЕРІВ.

СТ. ДЖАНС, Нью Фавиленд, 30. листопада. — Г. Г. Гилдінс, суперінтендент "Брітїш Емпайер Стіл корпорации" в Бел Айленд, оповістив вчера, що опе-

рації в тамошній майнах будуть сьогодні застановлені. Около 1,000 робітників будуть відложених. За причину замкнення майни Гилдінс подає це, що компанія за багато напродукувала минулого року і сподівання на замовлення з Європи не вповні здійснилися.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ ЗМЕНШИЛАСЯ.

ОТТАВА, 1. грудня. — Звіт департаменту іміграції і колонізації вказує, що за фискальний рік, який скінчився 31. марта 1923 р., прибуло до Канади о 19 процент менше імігрантів, як в попереднім фискальним році.

Іміграція зі всіх сторін за останній фискальний рік винушила 72,887 осіб, в той час як за фискальний рік 1921-22 вона винусила 89,999 осіб. З того числа на Британіїв припало в останнім році 34,508 осіб, в попереднім році — 39,020 осіб.

Підчас муніципальних виборів в Вест Килддонан провалився дотеперішній рив С. А. Таннер, який є робіт. послом.

В НІМЕЧЧИНІ СФОРМОВАНО НОВЕ КОАЛІЦІЙНЕ БУРЖУАЗНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

В новім кабінеті др. Вільгельм Маркс є канцлером, а др. Густав Штресеман міністром заграйничних справ.

БЕРЛІН, 1. грудня. — Нове коаліційне правительтво на чолі з доктором Вільгельмом Марксом, яке канцлером, почало функціонувати вчера вечером. Склад правительтва є такий:

Канцлер — др. Вільгельм Маркс.
Вице-канцлер і міністер внутрішніх справ — др. Яррес.
Міністер заграйничних справ — др. Густав Штресеман (уступливий канцлер).

Міністер оборони — др. Отто Геслер.
Міністер праці — Гайнріх Бравне.
Міністер фінансів — др. Ганс Лютер.

Міністер транспорції — Рудольф Езер.
Міністер харчів — граф Каніц.
Міністер економії — А. Д. Гамм.

Міністер юстиції — др. Еммінгер.
Міністер окупованих територій — др. Антон Гефле.
Нове правительтво складається з членів трох партій: клерикальної, народної і демократичної. Ці партії мають в парламенті лише 193 голоси, себто не мають потрібної парламентарної більшости. Самі соціалісти, які не входять в коаліцію, мають в райхстагу 170 голосів. Так отже правительтво Маркса прийняється звертатися за піддержкою або до націоналістів, або до соціалістів.

Новий канцлер др. Маркс походить з Кольонії. Він уродився 15. січня 1863 р. і є головою всекравеого католицького шкільного органу в Німеччині.

МАЄНС, 2. грудня. — В Бірїху коло Вісбадену вибухло в п'ятницю заворушення, підчас котрого убито 6 осіб а много ранено. В наслідок цього міжальянтська висока комісія перебрала цивільну адміністрацію міста а французьке військо фозоружило льокальну поліцію.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ ЗБІЛЬШАЄТЬСЯ.

БЕРЛІН, 30. листопада. — Безробіття в неокупованій Німеччині дальше збільшується. Около чверть мільона осіб збільшило армію тих, що вже були без праці.

НА ГОР. ШЛЕСКУ ПАЛЯТЬ ПАНСЬКІ ДВОРИ.

БЕРЛІН, 26. листопада. — Протягом лютневий кампанії підпалу і рабунку на Горішнім Шлеску пушено там з димом більше як 100 панських дворів. Жертвою вогню впало також шість палат, між ними старинний замок Герендорфа. Найбільше підпалів було в повіті Гальога, який представляється ніні як воєнний табор. Всі місцевости переповнені мільцією і поліцією. В многих місцях офіцери з обсерваційних бальонів стежать пильно за всяким рухом. Військові автомобілі з жовнірами і поліцією є готові на кожній поклик. Повітовий президент Ерке організує з богатих фермерів оружжі відділи для охорони майна.

Останні вїсті доносять, що на Горішнім Шлеску проголошено воєнний стан.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

РИГА, 29. листопада. — По всій Радяській Україні настає теплі-літні дні. По садах і полях все цвіте, неначе в червні. Однак селяне не дуже задоволені цим, бо бояться зазіпнїтися з озимими засівми. Як не зміниться погода, то потерпіть урожай. Все такі селяне готуються до осінніх польових робіт надіючись на переміну погоди.

ЮВИЛЕЙ ВСЕНАРОДНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ.

Дня 11. листопада ц. р. обходить Всенародна Бібліотека України при Всеукр. Академії Наук в Києві ювілей п'ятнадцяти свого існування. Ця найбільша на Україні бібліотека має поверх мільон томів ріжних видань. Всі видання У.С.Р.Р. і С.С.Р.Р. одержує обовизково по одному примірникови безплатно. Крім того передплачує до 900 журналів, з того біля сотні закордонних на німецькій, англійській і других мовах.

При бібліотечі є щодня відкрита читальня для загальноужитку публіки.

УКРАЇНІЗАЦІЯ В УСТАНОВАХ ХАРКОВА.

Державні установи міста Харкова енергично пригтовляються до переведення в життя постанов про українізацію. Ціла низка організацій і установ відбуває зараз курси української мови й діловодства. Задля певних браків відповідної літератури, найбільш продуктивна праця виявилася там, де ведено її колективно. Слухачі відчувають це самі. Так прим. співробітники губерніяльного обзачення на своїх зборах ухвалили користуватися для вправ в українській мові матеріалом з "Вістей" і порішили колективно передплачувати цю часопис.

ПЕРСПЕКТИВИ ЦУКРОВОЇ ПРОМИСЛОВИСТИ.

Старокравеа преса з половини листопада доносить: Врожай буряків на Україні цього року дуже гарний. В біжучій кампанії на цукроварнях України має бути вироблено 16½ мільона пудів цукру, що становить аж 111% виробничої продукції, затвердженої Радою Народного Господарства і Держляном Української Соц. Рад. Республіки. Буряки на загал вже скрізь викопано і почасті відставлено до цукроварень. Цукроварні працюють повним темпом і так прим. на Лівобережжю випродуковано до цього часу понад півтора мільона пудів цукру. В київському районі почали працювати вже 32 цукроварні. Починають працювати й заводи винницького району. Цукроварні забезпечені в опал дуже добре. Технічні умови праці цілком вдовольняють. Ціну на цукор встановляє комітет внутрішнього торгу і загальноціни на него обнижуються.

Зниження цін на промислові товари помічається скрізь, охоплюючи щораз то нові низки торговельних підприємств. Всеукраїнський комісаріят торгівлі й промислу обнизив ціни на бавовняні тканини на 20 проц., а на сукно на 25 проц. Текстильний промисл зменшив ціни на свої товари о 30 проц. Ціни на обуву зменшилися о 10 проц., на мануфактуру о 20 проц.

ДЕМОНСТРАЦІЯ В ПОЛЬСЬКИМ СОЯМІ.

ВАРШАВА, 1. грудня. — В польським соямі прийшло вчера вечером до голосної демонстрації. Соям більшістю голосів рішив позбавити польської нетикальности двох соціалістичних послів, обвинувачених о викликання заворушення в Кракові, і видав їх судови. Радикальні послы зазято протестували і остаточно вийшли з сали співаючи революційні пісні.

3,000,000 ПОЛЬСЬКИХ МАРОК ЗА ДОЛЯРА.

НЮ ЙОРК, 28. листопада. — Вартість польської марки упала протягом тижня з двох мільонів на три мільони марок за одного американського долара. На місцевій біржі нотовано вчера 1,000,000 польських марок за 35 американських центів.

У фінансових кругах сподіються дальшого упадку польської валюти з причини неївної політичної ситуації в Європі.

ПАРТІЯ ПРАЦІ В ЯПОНІ.

ТОКІО, 30. листопада. — В Японії зорганізовано Партію Праці, подібну до британської партії.

"КОНГРЕС" УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ У ВІДНІ.

Львівська "Земля і Воля" а 18. листопада доносить: Дня 1. листопада відбувся у Відні конгрес галицької еміграції, на якій ініціатори запросили була персонально представників всіх організацій. Метою цього конгресу було створити "революційний" центр, що мав би "підпомагати революційній галицькій рух", як також центр, який мав би заступити зліквідований петрушевичський уряд та стягнути вже раз від Назарука ті зібрані "старі" долари. Комітет цей мав би знятися ще й збіркою "нових доларів", о скільки, розуміється, американські робітники їх ще дали би.

Конгрес був проєтований на широку скалю, але з браку фондів і паспортів, брали в ньому участь тільки віденські "діячі", буші "великі урядовці" ба. п. петрушевичського уряду.

ПАРЛЯМЕНТ РАТИФІКУВАВ ДОГОВІР З КАНАДОЮ.

РИМ, 2. грудня. — Італійський парламент ратифікував 244 голосами проти 28 італійсько-канадійський торговельний договір, який був підписаний в Лондоні дня 4. цвітня ц. р.

В СУБОТУ, ДНЯ 8-ГО ГРУДНЯ
ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОН ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ
— відіграє —
В УКР.-РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ
славу, всім відому драму в 4-ох діях П. Стеценка п. н.:
ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ НАРОДА
Річ діється на Україні, в родині ділчя, в часах російського царату і на початку революції. — Перша і друга дія відбуваються в хаті ділчя; третя дія — тюрма; четверта дія — убоге життя ділчя.
Драматично-Співацький Гурток ставив вже висше згадану драму кілька разів на сцені Укр. Роб. Дому з нечуваним успіхом. Всі рази тикети були розпродані ще перед представленням і много гостей задля браку місця муслі вертати домів не бачивши представлення. Тому всі, що бажать бачити цю драму, нехай куплять собі тикет завчасу, щоб запевнити собі місце.
ПРИХОДІТЬ САМІ І КЛИЧТЕ СВОІХ ЗНАКОМИХ!
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 І 27 ЦЕНТІВ.
Тикети можна завчасу набути в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.
Заходом Драматично-Співацького Гуртка при відділі Стов. Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу
— устроюється —
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ
КОНЦЕРТ
Програма концерту буде проголошена в слідуючій числі "Укр. Роб. Вістей".

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришениа "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповищення в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві виразно зазначити, що бажано звороту своєї рукописи на випадок її неповищення та залучити поштовою марку на її пересилку.

ВІДОЗВА

ПІТОМЦІВ УЧИТЕЛЬСЬКОГО КУРСУ ПРИ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ В ВІННІПЕГУ ДО ВСІХ ФІЛІЙ І ВІДДІЛІВ СТОВ. У.Р.Д. ЗОКРЕМА, А ДО ВСІХ УКР. РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ ВЗАГАЛІ.

Дорогі Товариші Робітники і Товаришки Робітнички!

Ми, питомці учительського курсу при Стів. Укр. Роб. Дім в Вінніпегу, що з'їхалися сюди з різних сторін Канади, аби набути більше знання, якого нам всім робітникам в теперішній панській ладі так дуже не вистачає, наочно переконалися тепер, з якими труднощами приходиться працювати на місці нашим передовим товаришам, щоби задовольнити потреби нашого робітництва як в місті, так і в провінціях. Просимо Вас заступитися над наступним:

Ніхто з нас, товариші не заперечить, що будови Укр. Роб. Дому в Вінніпегу вимагала потреба всього нашого робітничого руху в Канаді. Ми знаємо, які були тяжкі початки розвитку нашої роб. організації і преси, коли не було ще свого власного приміщення. В той час видавалися грібі суми грошей річно за ренти приміщень, як для нашої преси, так і для різних роб. товариств. Були часи, що не було де зійтися. Та були часи, що не було чим платити за ті приміщення, коли роб. рух прищавлено. Були різні недостачі в тих часах, що давалися відчувати нашій молодечій ще тоді організації і видавництву.

Так даліше годі було існувати, бо ми не могли робити належного поступу вперед, не могли рости в силу. Це запрямили наші товариші в місті і видвинули думку побудувати Укр. Роб. Дім у Вінніпегу, де мали би приміщення не лише місцеві роб. товариства, але також щоби містилися там: наша преса, різні видавництва, Роб. Діт. Школа, всілякі зароди наших робітничих організацій і взагалі, щоби той дім зробив серцем нашого укр. робітничого руху в Канаді.

В середині 1918-го року за допомогою всього українського робітництва в Канаді, почалася будова цього дому. Був це рік один з найтяжчих в робітничій русі в Канаді. Шовінізм встав на шляху і почалися великі репресії всього, що несло робітничу назву. Робітничі організації здушено а пресу їх заборонено. Між ними була наша Укр. Соц. Дем. Партия і її орган "Робочий Народ". Почалися даліше погроми на чужинців і багато з наших передових товаришів мусіли емігрувати а декотрі понали до тюрми.

Та ті товариші, що були ще на волі і що взялися за роботу будови Укр. Робітничого Дому, не падали духом а кінчили її, бо знали, що це святе діло. Та на жаль з тої причини, що нашу пресу здушили і колекторам заборонили збірку грошей на цей дім, місцеві товариші були примушені затяти позичку в компанії з великим процентом, щоби докінчити зачатє діло. Іншого виходу не було, бо всі місцеві товариші були вже фінансово вичерпані.

Укр. Роб. Дім в Вінніпегу був вже готовий а початком 1919 року. І хоч всі заборони ще не були знесені правительством в той час, місцеві товариші велиш виклотати дозвіл на видавання нашої часописи "Укр. Роб. Вісти", через яку вони могли вже безпосередньо порозумітися з нашими розпорощеними ридами.

В Укр. Робітничім Домі почалася робота. Почався відживаючий рух серед місцевих і позамісцевих товаришів. Тут вже знаходиться наша преса і наші роб. товариства, які не журяться більше рентом, бо це була вже їх власна хата.

Рух серед українського робітництва поступенно зростає від того часу, коли побудувався Укр. Роб. Дім. Сьогодні ми всі знаємо, що У.Р.Д. є найважливішою робітничою інституцією в Канаді.

Український Робітничий Дім в Вінніпегу являється осередком всього нашого просвітнього і організаційного руху. Тут знаходяться всі центральні заряди наших робітничих організацій. Видається наша часопис "Укр. Робітничі Вісти", журнали: "Голос Праці", "Голос Робітничий" і поучачі книжки для працюючого людю. В нім відбуваються всі наші робітничі з'їзди. Віден велася велика кампанія збірки грошей на поміч голодуючим в Радянських Республіках і політичним в'язням Сх. Галичини. Тут й наша преса збільшилася і видавництва почали зростати. Все це робиться лише завдяки тому, що є в нас своя хата.

Та це ще не все, що можна би освітнути для нашої організації в Канаді. Її ще далеко більші і важніші справи, які можна би ввести в життя, як приміром: побільшити часопис, збільшити видавництво книжок, мати сталі курси для учителів Роб. Діточих Школ, курси для лекторів і організаторів і взагалі все, з чого робітники могли би користатися.

З чого бачити, що ми вповні дотепер не використовуємо Укр. Роб. Дім в Вінніпегу.

Щоби його вповні використати, на це треба перш усього сплатити ренту догу, який на нім лежить.

Ми, пишучи ці рядки до Вас, бачимо тепер власними очима, що місцеві товариші всю свою енергію з'уживають на випикування способів, якими би покінчити сплату догу. І хоч цього догу вже не багато, бо всього буде яких 15 тисяч дол., однак проценти, які треба річно платити забирають велику суму грошей. Цей дог гальмує всяку дальшу роботу в нашій організації. Як би не він, то будемо певні, що наші товариші, в центрі розвинули би свою працю а великим успіхом багато ширше.

І так, Товариші: Ми, як наочні свідки цього всього, хочемо в цім місяці відозватися до Вас і крикнути що єди: Сплатіть решту догу ще до сьогоднішнього з'їзду У.Р.Д.! Хай кожний з Вас на провінції попрацює ще один місяць над

збиранням фонду на сплату догу Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, а певно, що на з'їзді про той клятий дог більше говорити не будемо.

Товариші! Подумайте лише, яка в нас сила! Скільки в нас є вже Робітничих Домів! Скільки грошей ми вже збирали на річні цілі і в короткіх проміжках часу ми докочували неймовірних завдань! Чому нам не попрацювати хоч один місяць і сплатити дог Українського Робітничого Дому в Вінніпегу?

Ми вміємо працювати і сповнити всілякі обовязки супроти нашої організації і цього ніхто нам не заперечить. Але, щоби ми могли це успішніше працювати в нашій організації, то нашим свитим обовязком є позбутися догу на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу з вище згаданих причин.

Дорогі Товариші і Товаришки! Словним свій обовязок супроти нашої інституції! Розважам нашим товаришам в центрі і всім нам руки від клопотів з догом! Даймо спрому поширити працю на щось далеко корисніше від догу! Попрацюймо так, щоби ми могли на наступному з'їзді дог більше не говорити а радити над важливіми справами. Хай від сьогодні буде нашим кличем:

ВСЕ ДЛЯ СПЛАТИ ДОГУ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ВІННІПЕГУ!

Коли ми сповинимо, тоді і ми з цього курсу будемо вертати до Вас з більшою завязіткою до праці в нашій організації, бо будемо певні того, що з Вами можна буде працювати не лише у місцевих гуртках і товариствах, але коли заїде потреба, то ми всі з'їдемо разом стати за права всього поневоленого людю.

Так до праці товариші! Хай з новим роком, заїде наша організація новим життям!

Хай наші інтелектуальні сили з новим роком в сотеро збільшаться!

Хай процвітає наша Інституція Український Робітничий Дім — жерело всякого здорового робітничого корму — на славу і потіху працюючим, а на загибель їх ворогам!!

З товаришеским привітом,

Питомці учительського курсу при Стів. У.Р.Д.:

О. Осачук, В. Головач, В. Перуцук, І. Кривенчук, Г. Філак, М. Фічук, С. Жура, Д. Зубик, С. Томашевський, Т. Тимчишин, Д. Мойсюк, Л. Михайловський, Н. Мальований, А. Сивак.
Вінніпег, Ман., 3. грудня 1923.

СУДИТЬ ІХ ПО ДІЛАХ.

Глянувши поверхонно на суспільне життя в Канаді, здається, що все "обстает благополучно", а придивившись пильніше, аж там ворухнуться лихо. Лихо це не є питомо-канадське, але є частинною загально-світового явища, що його подарувала світові побідна демократія в виді Версальського мира.

Економічна криза, що запанувала в Канаді після закінчення війни, не може себе ізжити. Безробіття у всіх галузях промислу дається взнаки робітничу і білому фермерству. Капіталісти використовують це тяжке положення робітництва і фермерства і ще з більшою силою експлуатують їх на кождім кроці. Знижка заробітної плати, збільшення годин і погіршення умови праці на днівним порядку то в одній, то в другій галузи промислу по цілій Канаді. І в результаті за послідній тільки рік перед нами прохляють картини завзятю боротьби робітників за своє існування: в Едмонтоні, Гласс Бей, Сидней, Дромгелер, Венкувер.

Підчас війни, де капіталісти чули величезну наживу, а за плечима не мали маси безробітних, вони йшли на поступки домагаючим робітництвом; тепер вони всіма силами обрушилися на ті завойовані робітників. Відбивши свої старі позиції, вони на тім не остовожувалися, але пруть даліше і в багатьох галузях промислу вони відієри робітників вже поза довену лівню. А кошти життя, що страшенно зросли за час війни, тимчасом держаться, а если і дешевіють, то в далеко меншій пропорції.

Коли кілька років тому назад робітники крок за кроком завзятою боротьбою здобували нові поступки від капіталістів, тоді вони мали в своїх рядах ще й ріжних "революційних" лідерів. Коли-ж ті лідери побачили, що стало тяжко боротися з наступним капіталом, вони не вагаючись зрадили робітничі маси і стали отворто на сторону капіталістів. Многі з них присягалися були до робітничого організму тільки ради своїх власних шкурних інтересів. Вдавали за себе революціонерів, радикалів лише тому, бо бачили, що в той спосіб можуть видранитися наверх, до пожиточного жолубія.

Перед нами більше чим яскравий примір з виборів екскуртиву 18-го округу "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" в минулому році. Гірники цього округу задана визначилися своєю радикальністю в юнійній русі Канади. Це хитро використав теперішній президент 18-го округу Шерман. Він йтигнув на себе маску революціонера і його вибрано президентом. Диставившись до юнійного жолубія, він відкрив своє обличчя і став отвортим слугою і попіхачем Луїса, президента "Ю. М. В. оф А." і капіталістів. Тепер він денудіє радикальний рух в Канаді, отворто виступає проти тих, чиями голосами добився посади президента округу.

В свою вислугуованнюсь капіталістам він дійшов до того, що коли в Дромгелері майнери застрайкували, він відобраз у них юнійний чартер. Тепер він чуче, що робітництво проти него і що проти него підліх поступків та партія, завдяки роботі якої він став президентом. А це значить, що жде його а будучинні розвизачення. І тепер він кидается на всі боки, як той вовк, що п'явася в капкан. До капіталістів лашиться, а саме забув зговоритися з властителями копалень щодо тактичн диспанса в пресі. І коли Шерман відобраз в, дромгелерських гірників юнійні чартери за те, що вони посміди страйкувати, офіційний орган властителей копалень "Western Canada Coal Review" за місяць жовтень написав з того приводу салдуоче:

"Президент Шерман, відбираючи чартери в Атлас і Мидленд Вейл льякала, поступив правильно".

Так говорять самі пани про свого слугачка. І дійсно, з точки погляду властителей копалень Шерман поступив правильно. Але з точки погляду гірників? Гірники 18-го округу повинні затямити собі слова властителей копалень і пригадати їх Шерманови при першій нагоді.

Робітник.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

АНГЛІЯ І ТОВ. Х. РАКОВСЬКИЙ.

(Від нашого лондонського кореспондента.)

(Докічення.)

З голосів робітничої преси вкажемо на статтю "Workers Weekly", з дня 5-го жовтня, себто по одержанню Раковським перемоги над англійською чорною сотнею. Під заголовком "Раковський прийав", газета ця між-іншим подає читачам: — "Христін Раковський, лідер українських робітників і селян протягом цілої революції, горожанської війни та голоду, а тепер посол Світки Радянських Соціалістичних Республік, прибув до Лондону. Обвинувачення, кинені проти нього газетою "Morning Post", виявилися — після перевірки їх — звичайною мішаниною брехні й фальши. Ми вітаємо Раковського не тільки як дипломата, що репрезентує Робітничу Республіку, але й як великого лідера пролетаріату. Зв'язок Раковського з Україною почався від часу, коли він встав під свій захист українську команду воєнного корабля "Потьомкін", що підляла в 1905 р. бунт і примушена була висадитися в Румунії. Коли вибухла Жовтнева Революція, він опинився на чолі боротьби проти контрреволюції як в Росії, так і в Україні. В 1919 р. він став Головою Ради Народних Комісарів ново-заснованої Української Радянської Республіки. На цім становищі він виявляв свою здібність і як державний розум і як економіст. Головна його енергія була присвячена з одного боку завданням годування населення в місцевостях спустошених горожанською війною та контрреволюційними інвазіями й приголомишених голодом і пощестями, — з другого боку відбудові хліборобства та промислу. В той же час він відзначився як один з найбільш видатних постатей на конференції в Генуї, після якої він був знов делегований до Льюзанні. Оці саме його успіхи на всіх позиціях висунули його, з поміж інших, на становище Представника в Лондоні, замість Краєвіна".

Одним з перших практичних наслідків діяльності Т. Раковського на новій посаді Голови Торговельної Делегації Світки Рад. Соц. Республік в Англії було, як відомо, підписання в кінці жовтня цього догору про утворення Англо-Радянської Компанії для торгівлі збіжжям, з акційним капіталом 100.000 фунтів стерлінгів і забезпеченим двома найбільшими англійськими банками кредитами цієї компанії на суму суму одного мільона фунтів стерлінгів. До цієї компанії увійшли декілька найбільших збіжжєвих брокерських фірм Англії, а також англійська центральна кооперативна установа "The Co-operative Wholesale Society, Limited". З радянського боку увійшли між-іншими кооперативні установи і державний збіжжєвий трест "Експортхліб", учасником якого являється також і Україна.

З приводу утворення цієї компанії, остаточно доведення якої до життя звязано з практичним розумінням, т. Раковського, англійська преса містить знов великі статті про англо-радянські відносини, підкреслюючи епохове значення цього нового торговельного догору. Для прикладу подаємо нижше декілька таких голосів.

Впливова незалежно-ліберальна "The Observer" з дня 21-го жовтня так характеризує в великій передовій статті що подію: — "На цілу загальну мряку європейського краєвиду упав промінь світла. Російський Торговельний Договір дав свої перші видатні наслідки. Для звичайного бізнесмена всі факти про нову компанію дають доволі матеріалу, щоби визнати цілу схему наскрізь здоровою. Повні комерційні відносини з Свіською Радянськими Республік тепер відновлені, залишається встановити повні політичні відносини".

Той же "Observer" в числі з 28. жовтня пише: "Недавно опубликованный договор между некоторыми экспортными товариствами и некоторыми британскими фирмами был широко привитан как в политических, так и торговых кругах как знак великой ваги в розвитку англо-радянских торговых отношений. Такое доброе принятие экспертами безусловно шлоком оправдане, бо цей новий договір дає нам необхідні предпосилки, без яких англо-радянська торгівля залишилась би на завше не більш як добрим бажанням".

Під датою 27-го жовтня "The Co-operative News" пише з цього-ж приводу: "Звернення цього торговельного догору мусить принести глибоке задоволення всім кооператорам, які бажать бачити великий крок наперед в кооперативній торгівлі на міжнародній базі. Тепер мається повна заохота, щоби сподіватись сильного розвитку в цім напрямку. Новий договір визначає собою рішучий звіт в інтернаціональній кооперативній торгівлі, і факти, оповіщені цього тижня, являють собою свого роду таку велику подію в історії кооперативної торгівлі, якою було в свій час відкриття кооперативних складів на Toad-lane".

Орган Бритійської Незалежної Робітничої Партії "The New Leader" каже про це-ж: "Наші комерційні відносини з Радянськими Республіками хутко розвиваються. Утворення мішаної Англо-Радянської Компанії для імпорту збіжжя уявляє за себе дуже видатний успіх. Коли два з найбільш трудних в радянській торгівлі питання, Раковський пояснив, що дальша закордонна торговельна рідняська політика літме по лінії імпортувати в межі Радянських Республік не більш як на суму їх експорту. Але-ж навіть при цій умові загальна сума торговлі матиме для нас чимале значення в нашій дні". Далі "New Leader" обстоює, щоби як тільки парламент очне свою нову сесію — була негайно рішучо поставлена справа про поширення англійських державних кредитів на Радянські Республіки".

Як смішно, бачучи й чуучи це все в Лондоні, читати хулганські або малопередумані напади наших українських "патріотичних" писак на Радянську Владу! Та глупота й нападництво — це давні відомі прикмети нашої нездорівленої мішанської "рутенської" інтелігенції, яка й досі не може ніяк знайти собі кращого місця, як бути помілком світової редакції. І жаль стає того селянина, того середнього канадського фермера, що душею звертає до своїх братів селян на Україні — переможців над панством, а який замість того стає жертвою націоналістично-фашистської брехні й чорнотенної спекуляції наймитів міжнародної буржуазії.

В цих обставинах падає на українське свідоме організоване робітництво, на нашу робітничу пресу і на кожного окремого українського пролетаря, чи навіть загалом кождого чесного поступового українського громадянина, де-б він не був, славне історичне завдання та обовязок національної честі — зняти емблеми герцоства з цих українських архі-капіталістів та архі-буржуазі, а попросту сказати політичних архі-кльовнів, які своєю діяльністю не тільки чужі справжнім інтересам українського трудового народу, але ще й чернять своїми виступами перед цілим поступовим світом добре ім'я нашої нації.

М. Меленевський.
Лондон, 12. листопада, 1923 р.

ГОЛОС ПРЕСИ І НАШІ УВАГИ.

ЗНЕВІРА І ПЕСИМІЗМ СЕРЕД ПЕТЛЮРИВЦІВ.

"Зневіра і песимізм охоплює тепер богато з українських державників, що після шести років боротьби опинилися перед розбитим коритом. І дійсно, якщо оглянутися назад та придивитися, з якими нікчемними силами доводилося нам провадити велечезну працю будови держави та скільки нароблено за цей час помилко, дурниць і злочинів, то безнадійність нимохіть почине огоргані душу. Може і справді нічого з наших змагань не вийде, може і справді нездійнятими ми до поважної державної праці".

Таку "бадьору" вістку подає з Варшави до львівського "Діла" один з петлюришеских "дипломатів".

Це є ознакою, що він готується в дорогу за... Тотюніком.

ПОЛЬЩА ВІДПЛАЧУЄТЬСЯ "СОЮЗНИКАМ".

Щоби оправдати свою зміну вій той самий "дипломат" дальше подає з Варшави ще й таку вістку:

"Недавно між іншими прийав сюди шукати правди та захисту колишній віце-міністер У.Н.Р. Микола Литвинський, що останні місяці скромно працював у волинській кооперативній. Пому воевода і староста запропонували негайно залишити Польщу під загрозою, що в противному разі віддадут його большевикам. Добре, Литвинський поспішив до Варшави, щоби клопотатися про візу в чехословачському консулаті. Зупивився він в помешканню колишньої української амбасди, гадуючи, що зможе тут спокійно передумувати. Але польські шпиги змінили його вислани і вночі заїхали польція, арештували бідолуку і вивезли, як мовиться, "в невідомий напрямку".

"Так "мудрі" політики" готують собі добрих друзів на майбутнє" — каже в заключення петлюришеский дипломат.

А треба читати: так дурнів учать розуму.

ЧОМУ ТЮТЮНИК ПЕРЕПІШОВ ДО БОЛЬШЕВИКІВ?

"Діло" з 15. листопада привило велику статтю отамана Тютюнікови, в якій називає його людиною з "обсерваційним зміслом і хистом", "талановитим тактиком", "людиною діла", "першорядним стратегом", що зрозумів не тільки "безпардонній денационалізаторській курс польської політики на західно-українських землях", але й "психіку Галичанства" та "підійшов до настроїв галицько-української суспільності".

Тепер нам стає ясно, чому Тютюнік перейшов на сторону радянської влади. Саме тому, що зрозумів "психіку Галичанства" і "підійшов до настроїв галицько-української суспільності".

Що психіку і настрої галицької суспільності, після того як він її зрозумів, Тютюнік характеризує в своїм теперішнім кличі:

"Хай живе Соборна Українська Соціалістична Радянська Республіка!"

Дальші коментарі залиши, "ДІЛО" ЗНОВА "УБИЛО" ТРОЦЬКОГО.

Віден — "Тайме" — Рига

Віден — "Тайме" — Рига
"Діло" доносить:

"Троцький підчас торжества роковин революції впап жертвою атенцтву. Промовляв на 369-рах і тоді стрілено до нього з револьверу; ранений в голову. Е версія, що то не був замак, а рак погіршився у жолудку".

А моя версія така, що то в головах редакторів "Діла" заплотилися раки, коли вони не можуть відіржити вистрілу з револьвера від жолудочного рака.

Довго ще прийдеться редакторам "Діла" ричкувати по задірках польської шляхти, поки їх мрія про смерть Троцького здійсниться.

Волинськ.

ЯССИ, 20. листопада. — Університетська молодіж в Яссах уладила погроми на жидівських студентів і тяжко їх побила. Всім студентів е смертельно хорих. Власті байдужно віднеслися до цілої справи.

РАДЯНСЬКІ РЕПУБЛИКИ В 1923 РОЦІ.

(Огляд написаний спеціально для "Укр. Роб. Вістей".)

ІІІ. ЗИМОВА ПАЛАТА. — САД ВІДПОЧИНКУ.

Остановилися ми в готелі "Інтернаціонал". Перед готелем велика площа. Серед площі гарний бульвар. Знищений і навіспустошений в бурхливій дії революції, тепер він, під дбайливою рукою доглядача, прибирає свій нормальний вид. Праворуч бульвару Ісааківський собор, а ліворуч пам'ятник Миколаю І. Як він уявився — не знаю.

Сейчас же по обіді йду оглядати місто. До мене приду, чують Ірландець "Олівер Твіст", як він себе охрестив. А що Ісааківський собор, йдемо до него. Це величезна масивна будова. Внутрі при вході ліворуч стояв на підвищенню палатний попіна і колективу від вхідних "на лампадне масло", а праворуч на столику лежала таща і на ній було кілька зав'язаних соціальних грошанків 1923 року а побіч був напис:

"Жертуйте на содержание соборного хора і причта". Ага, "самоокупаемость" (себеобслуговування) подумав я. Внутрі навів темноту, тихо і майже пусто, хоч була це неділя. В одній з углів клинчало кілька богемських, а коло кіосків ходило кілька таких же цікавих як і ми та оглядали внутрішність собору. Зі стін сумно дивилися на нас оставлені на ласку жертводавців різні святі і жади свого "обновлення".

З собору я йду до бушвої царської Зимової Палати, а "Олівер Твіст" йде спати. Міную через п'ятинагаль я вже стою серед широкого Дворової площі, а передомною Зимова Палата у всій своїй величч. Ліворуч парк, а від парку великим півкругом тягнуться великі будівлі, бувші міністерства. Від них нічого не лишилось. Лише в декотрих з них стаціонують червоноармійські частини.

Сама палата не відає такою пустою, але і по її зовнішнім вигляді видно, що у ній ніхто не мешкає. Помальована на червоні, вона мала якийсь загадочний вигляд. Всюди на стінах знаки від куль. Це так "вікнуровано" з неї оборонців Керенського. Місцями побіч бивано цілі гнізми.

Гду ближче, до фронтонних дверей. Тільки діри і покучені залізники свідчать про ті місця, де колись були притиби корони і двоголові орли. Підходжу до бокових дверей і застаю перед ними моего Котайця.

— Як ти тут опинився? — питаю. — Я знав, що вона (палата) над Невою, я пішов здох, думав не дійшов до неї — каже. — А тепер от стою і не знаю, що тут написано на дверях.

— Це що за новина? — питаю. — А це значить, що коли ви маєте за що їсти і в 2-й годині ночі, то у нас є такі, що не мають що їсти і в звичайну денну пору. І коли ви хочете тепер їсти, то маєте дати по 5 рублів в користь дитячих приутоків. (5 рублів грошанками 1923 року рівні 5,000 рублям 1922 року і 5,000,000 рублям 1921 року.)

А коли я прийшов на верх у свою кімнату, що виходила вікнами на площу, стомлений сів я коло відчиненого вікна. С

Була вже шеста година вечера, коли ми, вертаючи назад до готелю, опинились перед ворітьми "Саду отдыха". І справді, нам хотілося відпочити. Купили білети і увійшли в сад. Білети в сад продаються тільки тоді, коли там є якась вистава. І ми попали на гарну виставу, як про це говорила програма. Вечір вистави діявся на три акти: 1-ий — концерт симфонічної оркестри; 2-ий — балет: класичні танці і 3-ий — балет: національні танці.

В саду повно народу. Грає воєнна оркестра. Порядок і чистота взірцева. Доріжки, лавки, квітки, фонтани. На видних місцях написи: "просіть не лудити соняшників". А треба признати, що те дучення — це вже хронічна хвороба як Росія, так і Україна. Лущать всі: старі й молоді, криві й сайлі, лущать де не повернуться. Хідники виспані лущинами.

Зі сцени чути дзвінок. Публіка спійшить до сцени. На просторім місці побудована закрита сцена, а вся публіка просто — відкритим небом. Третій дзвінок — підноситься куртина. На сцені велика симфонічна оркестра. Цілу годину тягнеться концерт. Після концерту публіка знова розходиться по парку і починає грати паркова оркестра.

Через півгодини знова зі сцени дзвінок, другий і третій. Балет. Та сама симфонічна оркестра грає вже вночі для балету. А на сцені танцює славний російський балет, той балет, що завойовував собі світову славу. Танцює цілу годину перед тисячньою різноманітною публікою. Публіка вітає танцюристів гучними оплесками, окликами "браво", "біс", викликає по іменах своїх любимиць.

Ще через півгодини — національні танці. Тут артистам устроюють бурливу овацию. Кавказька "дезінка", російська "камарінська", український "гопак" і інші чергуються на сцені через цілу годину. Публіка викликає артистів і заставляє виконувати по три, чотири рази. (Пізніше я побачив, що то не тільки в "Саду отдыха" є такі вечери, але це є по всіх міських парках. В деяких парках грають навіть по два театри раз в оден вечір: оден закритий, а другий відкритий.)

Була вже 2-га година ночі, як ми вийшли з парку. На Невськьм було більше народу чим в день. Фактично не тільки після години була ніч, а в дійсності вона мало чим ріжнчалася від дня. Світа на уликах не було. Був це час року, коли над Петроградом висять білі північні ночі.

Тільки опинившись в готелі ми відчули, що ми голодні. Ресторан ще був отворений. Заходимо. В дверях нам кажуть купити білети на вступ до ресторану.

Неви повів свіжий вітерець. Бульвар, що майже пустий був у день, тепер, в 3-ій годині ночі, був заповнений народом. Люде сиділи на лавках, ходили по доріжках, лежали на траві.

— І коли вони сплять? — подумав я. А коли на другий день о 9-ій год. рано я вийшов в місто, то всі склади були замкнені. Тільки між 10-юю і 11-юю годинами почали відмикати склади і на узлицях появилася публіка.

Простіор. (Дальше буде.)

ТОВАРИСЬКЕ ЖИТТЯ В ТОРОНТО.

В людині є вічний закон, що примушує її жити крім свого особистого (індивідуального) життя, також життям товаришським, спільним — громадним або колективним.

В історії людства ця необхідність в різних формах проявлялася і зараз проявляється.

Коли сьогодні кинемо оком на життя, то бачимо крім життя родинного, життя більш громадне, яке проявляється в клубах, театрах, та в найрізноманітніших товариствах, де люди збираються, щоб жити життям товаришським-колективним, життям відмінним від життя індивідуального (особистого). Коли збирається більше людей до даного товариства, то вони творять щось більше, крім звичайної суми поодиноких одиниць, вони творять якусь дотепер ще не просліджену спільну цілість, — творять колективне "Я", власне колективне "Ми".

Потім до творення спільного "Ми" лежить вже в природі самої людини. Як сьогодні живуть люди товаришським життям?

В головних дільничих місцях прекрасно збудовані доми палати, призначені на клуби "лішого" товариства.

Кімнати цих клубів прибрані найдорожчими диванами, стіни прикрашені артистичними образами таановитих майстрів, коридори в цвітучих квітах, як алеї вітряного неба.

Обстановка меблів — модерна. І туди кожної днини оспівають вечерів прилягають прибрані золотом авта, а з ними люди "виного" покою, які спійшить жити "тоже" спільним товаришським життям.

Збираються в клуби обидва пола. Мушкетери балакають про дивиденди, дохід, політичні комбінації, бізнес, коні, а навіть про большевизм, але не дуже радо, бо це — шкідливо впливає на їх нерви.

Жінки говорять про моду, про міста, в яких їм нудилося або добре бавилося, про літні заграничні купелі, і т. д., а переходять часами і до поважніших тем навіть трагічної закраски. прим: котрий кінз зломив — на перегонах вту, ... що Miss G. за коротко вту,

РОБІТНИК І КНИЖКА

Розмова робітника Юрка Носача з робітниками.

Чому буржуазія і дрібнобуржуазна інтелігенція погорджує робітником і вважає його чимось нижчим? Чому робітник не може в дискусіях добре розбитти буржуазного промовця? Тому, що робітник менше освічений, менше знає і не може тимсамим ринатися з своїм класовим ворогом. Але робітник не має змоги вчитися в школах. На це не дозволяє йому тяжка доля. Робітник мусить вчитися самий. Яким способом? При помочи книжок. Ось і я, товариші, принамаюся до правді, мало що знав колиш.

Ніби читав газету, перебігав очима цікавіші новинки, та й тому кінчилося. А з чого не дуже був я розумний. По якомусь часі я пізнав, що я нічого не знаю. Завстидався я кілька раз в публічній дискусії, та й наостівся добре, але сказав собі: "Ні Юрку! Таки треба поволеньки вчитися. Само нічого в голову не прийде. Мусить читати, бо інакше будеш дурним цапом і твої діти таким".

Тей, як не завзявся я, як не замовив собі з "Укр. Роб. Вістей" книжок, як не почав читати одну за другою, аж закурилося. Спершу йшло тяжко, бо я хотів відразу всі науки знати, але потім я також додумався, що треба вміти й читати. Почав я брати малі, прості книжки і читав у вільних від праці годинах. Новенький я й сам не помічав, як мій розум розвивався та як я легко по роках читання перейшов до грубших наукових книг. Але ба! Я мало з шкільних вискочив, як на одній дискусії загнав в кут "вченого патрїота", що покінчив школи. Він видивився на мене, та й каже: "Ви пане добродію не робітник, а інтелігент, та ще й демагог". А я йому як заспіваю цілим уступом про життя перших людей, (про що він сам не знав), таби кажу: "Ні, панчику, я таки робітник, але

весело і люблю. Десь й гітара звязалася. Т. Кв. бренькував владно кілька акордів. Гурт замутинився, ожив, хоч всі були помучені тижневою працею.

Аж тут приніс тов. колпортер краєву "Землю і Волю" майже цілу сконфісковану. Тов. С. звернув увагу присутнім на злочин утиску польської буржуазії над працюючими, та на похід на робітничу пресу у всіх країнах, а також про причини переслідування роб. преси. Про завдання робітничої преси висявив в гарячих словах тов. Б.—к. В тім появився молоденький свідомий пролетар 14 літній тов. Маринчук і пригадав присутнім в палкій розумній промові про місяць підмоги своїй

робітничій пресі "Укр. Роб. Вістям" та журналам. Молодий товариш був щасливий на початок своєю дво-долярською. В короткім часі синилюся щедрі жертви і досягнули числа понад \$220 (призначені на відпору "Укр. Роб. Вістей"). Зродилася думка між товаришами підпору "Землі і Воли" на ширші розміри.

Присутні відчували, що робітничая преса є одним з важніших средств боротьби проти світа буржуазних і дрібнобуржуазних клубів. Вони свідомі, що якщо несутя якуб не було жертву, чи то матеріальну, чи моральну, чи навіть я життя, то завжди і скрізь тільки: Самі Собі!!!

Ів. Ольченко.

навчився неосоріше самий, як ти в школах." І присів панок, лиш вибадущив свої очі.

Так от товариші робітники! Тепер айма і я постановив собі, що кожного тижня перечитаю вечером нову книжку. Але хочу своїми думками поділитися також з Вами. Редакція нашої газети "Укр. Роб. Вістей" згодилася давати на мої дописи в кождому числі місце і від сьогодні я все буду говорити з Вами. Говорити буду про книжки. Раджу Вам, як щирій товариш. Знаю, як дійшов я до знання і був би щасливий, якби й всі товариші пішли моїми слідами. Тільки, щоб не було "саламахи", себто, щоб не читали без розбору, буду Вам вказувати, що саме варто читати. Ось хочби таке: Хіба Ви знаєте, як жили люди перед тисячами літ? І де вони жили, та як жили, що робили, що їли? Не багато людей знає про це, а знати можна. Купіть собі книжку В. Лункенча: "3 життя первісного чоловіка і сучасних дикунів". В книжці цій дуже просто написано, як розвивалося людство від найдавніших, перших літ до сьогоднішнього дня. До того маєте в книжці багато образків. Читайте і перед Вами відкриваються невідомі світи, а це подивиться на образок і ясно все. Вже й другого навчите. А ціла книжка коштує тільки 25 центів. Давайть шість центів і я не маю, а так пішете їх на адресу "Укр. Роб. Вістей" і доставите гарну, потрібну для Вас книжку, і до того багато довідатесь а неї. І жінка Ваши і діти будуть читати її, а як десь стрітетеся з надутим панком, то вже не ширіє Вам в очі, що Ви темний. Тому, товариші, раджу послухати Вам моєї поради, та післати замовлення з 25 центами, а я в відповідному цілці поговорю з Вами про другу добру книжку.

З пролетарським привіттом, Ваш Юрко Носач.

Самі Собі!!!

Ів. Ольченко.

М. ІРЧАН.

ЗА ОКЕАН.

(ПОДОРОЖНІ ВРАЖІННЯ.)

(Продовження.)

14. жовтня 1923 на території Німеччини.

Темна-осіння ніч, морежана здож залізничні різноманітними світлами саксонських сіл і містечок. Рівнотактно вистукує потяг своєю монотонну арію, а мене згадують давні-передвоєнні часи. Колись, як мені добігав тільки пятнадцятий рік, я з одною короною в кишені йхав цєю самою залізницею в цісарську Німеччину на заробітки. В малих грудях жерів переляк перед тяжкою працею в вугільних копальнях, а десь, на дні серця ворухилося щось гарне, лагідне, що додавало мені бодности та відваги. Цікавним очима дивився я тоді крізь вікна четвертої класи на мальовничу Саксонію і переречтував такі дуже любі для мене твори Гайне в німецькій мові. І пізніше, після двох місяців праці в Німеччині, мені дуже часто пригадувалася великі слова цього поета. Раз в

Берліні, я задивився був на розмальований афіш і нехотя став своїм брудним черевиком на блискучий чобіт офіцера. За це мигом полетів я аж під мур, здивований і обурений, хоч радий, що так мало обійшлася моя неувага. Але зараз же прийшли на думку слова поета:

Берлін! Берлін! Великий дозе снів,
На кожнім кроці в тобі і страх
І муки скрізь,
Офіцер розпався і гнівом він горить.
Погляне це життя, що чоловік терпить...

При кінці серпня повертався я назад в Галичину, перемучений, скудний, але гордий, що в мене буде новий одяг на цілий рік до школи і то заправлений власними руками. І з погородою та зневагою дивився я на групи студентів, що повертали з гірських прогулянок. Було чомусь так гарно і спокійно на душі.

Сьогодні, в 13 літ пізніше, йду знову цєю самою дорогою,

але в далекі-невідомі світи. І скільки-то змінилося за той час! Самий я інакше думаю і колишня офіцера Німеччина пропала. Нестрашний рух, tutto всемогутний бунтар, поіс нас так далеко вперед, що всі ми аж дивуємося, як і коли це сталося?

Ось Дрезден. Столиця соціалістичної Саксонії. Порядок скрізь взірцевий, але люди — жива картина німецької нужди. Ніч холодна, суворая, а діти босі і навіс-одаті просять пасажирів віднести їм до міста пакунок. Просто не вірою очам. Німці найбільше присвячували уваги своїм дітям і берегли їх, як може ніякий інший народ. А сьогодні ці діти — голодні і обірані стоять довгими рядами разом з батьками і жауть ласки від подорожних. Мимоволі пригадую собі картини з ліхоліття в час революції на Україні. І там були такі жалюгідні сцени. І там, як зараз тут, тисячі людей рвалися з міста на села і мінвали за останню сороччину фунт картоплі або шматок хліба. І залізничні двірці кишали від "мішочників" та отаких босих-голодних дітей. Україна вже пережила цю нужду, але вірну копію її маємо

сьогодня в висококультурній Німеччині. Так, голодне черво вбиває всі "культурні" звички. Немає хліба, немає нічого. Основною людського розвитку і великих досягнень, є хліб. Звичайнісінький хліб і фунт картоплі. На що здалися всімами випелювані "культурні" традиції в німецьку макусу? Сьогодні залишилися з них тільки білі спогадки. Я вже не дивуюся дикості і жорстокості революції. Я розумію ту нестримну злість в опоганених, родинних масах, що не знають стриму перед нічим. І зараз, дивлючись на білі, сумні обличчя німецьких нуждарів, хочеться мені кинути їм останній маршир гріш і гордо крикнути словами Василя Чумака:

Безнадійно! Є надія: Ось на цьому бруку,
Переможежі. Поніри. Тисну вашу руку!
Що? Сухоти? Ще хвилина.
Дотриває день,
Переможежі. Поніри. Казка
Близько. Пис...

З тигарем на серці сідаємо в новий потяг, що несе нас на Липськ і Ганновер. Розбалакуєся з німецькими пасажирами. Так невимовно жаль мені їх,

Роскажуть про свою бідую. За тиждень праці вони одержують два мільярди марок в той час, як скромне однодневне життя коштує 1 мільярд. А в них-же жінки, діти... Вони всі невдовілі. Ділося з ними своїми харчами і ніяково стає від їх подяки. Цукор і масло — це фантазія для них. Таких рокошів вони вже давно не бачили.

Найбільше пригноблюють мене білі, збайдужалі обличчя. Вони не вміють вже бути веселими і не вміють сказати, що буде дальше. Ніхто, в цілому вагоні, що заповнений пасажирами-німцями не вміє відповісти на моє питання, що буде з Німеччиною за місяць, за рік. Всі здвгають плечима, тільки один понуро відповідає:

— Як повернуться назад офіцери, то треба буде робити для них окремі тротуари... Вже й так годі було вдержати за проми коліса, а тепер — як дівруться до влади, — загинуть наша...

В душі потішаю себе надією, що всі мої співтовариші подорожі власне не ті, які готують кожній хвилі кинути на барикади. Цеж не робітники,

тільки середня верства між робітництвом і дрібнобуржуазією. Це ті, що все йшли в хвості буржуазії і були на послурах її. Але сьогодні й вони стали вже "іншими". Тільки вроджене рабство все ще держить їх в своїх кітках.

Цілу ніч ідем і над ранком приїздимо в Ганновер. Величезний дворець і нам треба ждати дві години. Старенькі погорблені залізничники відразу пронохали, що ми "американці" і починають крутитися біля нас. Беруть нас з собою і довгими тунелями зводять в жалюдно, на долину. Обдариємомо їх чеськими папіросами. Дякують без кінця і міри. В них-же одна папіроска коштує сьогодні 50 мільонів марок. За дві години перебивання на двірці від нас не відступають залізничники. Аж неприємно нам. Кожний пропонує свої послуги, кожний просить дозволити привести нас на перон. І кождому треба щось дати. Правда, — за незначний гріш можна все зоробити, але німецькі "хабарники", доведені до цього великою нуждою, все ще придержуються давних форм придчюности. Від "хабара" не відмо-

Товариші! Відновляйте передачу на "Українські Робітничі Вісті"!

Оборончий Фонд "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ".

На покриття коштів процесу "Українських Робітничих Вістей" зложили даліше свої датки наступні товариші:

Table with columns for names and amounts. Includes: КОЛМЕН, АЛТА. (Г. Енди \$2.00, І. Стожалою \$1.65, А. Галюк \$1.00, І. Костинюк \$1.00, І. Кобевка \$1.00, П. Багрийчук \$1.00, С. Маланчук \$1.00, М. Гуцуляк \$1.00, С. Гуцуляк \$1.00, С. Данилюк \$1.00, П. Попенюк \$1.00, Н. Франисвіч \$1.00, П. Сирота \$1.00, І. Турчак \$1.00, П. Півтораківскі \$0.50, М. Маланчук \$0.50, Ст. Маланчук \$0.50, Г. Іванчан \$0.50, І. Петруняк \$0.50, П. Антонович \$0.50, Н. Онисчук \$0.50, П. Луков \$0.25, В. Симилюк \$0.25, Н. Н. \$0.20, І. Коскіско \$0.15); ГАГЕРСВИД, ОНТ. (В. Ворошило \$5.00); ВЕСТ ФОРТ ВИЛЯМ, ОНТ. (Петро Чепесюк \$2.50); ВІННІПЕГ, МАН. (Дмитро Качмар \$2.00); БРОКСТОН, САСК. (Онурфрій Ахсанюк \$2.00); ЛАШІН, КВЕ. (Ілія Піржука \$2.00); ШОВМЕР, ОНТ. (Е. Г. Шпаяк \$1.00); БЕНФ, АЛТА. (О. Руснак \$1.00); БРУКСБАГ, САСК. (Василь Стицюк \$1.00); Разом \$20.00.

Так спішать свідомі українські робітники на оборону перед ворогами своєюю провідниковою "Укр. Роб. Вістям". Товариші! Хто слідуючі?

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ"

Table with columns for names and amounts. Includes: О. Руснак, Бенф \$2.00; Ю. Нікіфорук, Кадомін \$1.50; В. Спичок, Бруксбаг \$1.00; Р. Юрак, Тейлортон \$1.00; С. Озюк, Форд Сіті \$1.00; С. Шкурган, Мілендсвейл \$1.00; Н. Качмар, Торонто \$1.00; Т. Соловій, Шіаго \$1.00; Т. Хітр, Вінніпег \$1.00; Г. Коваленко, Пердю \$1.00; М. Дубас, Нароль \$0.50; І. Яворський, Вінніпег \$0.50.

Вест Форт Вільям, Онт. Послаю Вам \$15.00 на передалату "У.Р.В." а \$11.75 на пресовий фонд, що мені вдалося зібрати поміж тугишними товаришами.

Table with columns for names and amounts. Includes: Укр. Народна Торговля \$5.00; І. Потяйло \$1.00; Т. Біланський \$1.00; П. Водяничук \$1.00; О. Ташок \$1.00; О. Борещанський \$1.00; С. Кузік \$1.00; М. Грабок \$0.50; П. Киріляк \$0.25.

Разом прес. фонду \$11.75 Жертвувалим ширя подяка. З товаришским привітом, С. Кузік.

Гемінгтон, Онт.

Заходом Віддату Української Секції Робітничої Парті Канади відбуваються тут 18-го листопада з. р. віче в справі несення помочі нашій робітничій пресі. Предсідателєм т. Гр. Кузік поклав до слова т. І. Діланька, який говорив про значіння преси для нас українських робітників в Канаді. Правда — це свята цінність для робітників, за правду робітників бореться, за правду він проливає свою кров, за правду він каде своє життя. Тому кожний класово свідомий робітник і своєю робітничою обороною правду, бо вона знаєть, що тільки правдою побідять неправду. Даліше бесідник намінив в своїй промові, що ми українські робітники і робітничий піддержувати свою робітничу пресу "У.Р.В." тому, що це є однієюю часинею в Канаді, що стоїть на сторожі робітництва. Він боронить правду перед тими злодіями, що стараються в підлий спосіб знищити нашу робітничу пресу. Всі "наші" адвокати кидаютъ грізкою на робітничу пресу однієюю за те, що вона поширює слово правди між робітниками і фермерами.

Другим бесідником був т. Н. Гуцуляк з Торонто. Товариші бесідник говорив про теперішню класову боротьбу в цілому світі. Роки 1920—21 буван часом, коли європейська буржуазія наступала на робітників, а в 1923 році починається звязана боротьба робітництва.

Місячні збори віддату У.Р.В. в Вінніпегу! Подаеться до відома всім членам віддату Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що місячні збори віддату відбудуться в неадаю, 9-го грудня о год. 2.30 по полудні в Укр. Робітничім Дому.

Обовязком кожного члена віддату прийти на ці збори, позаяк є важні справи до погодження. Заряд.

ЧИТАЧІ ДЛЯ СВОЄІ ГАЗЕТИ!

Музіаора, АЛТА. — Хвалана Редакціє! Послаю Вам \$2.00 на передалату на "Вісті" і бажаю доброго успіху в добрім ділі. З поважним до Вас, Д. Т. Гоншко.

Бентон, АЛТА. — Товаришу Редактор! Не міг я скорше відновити передалату, бо обставини не дозволяли. Тепер є спромга стягнути кілька доларів, і послаю \$4.00 на передалату і \$1.00 на пресовий фонд, бо знаю, що й наш часосин в критичному положенні. Іван Матеичук.

Вест Торонто, Онт. — Дорогий Товаришу! Послаю Вам від себе на передалату \$8.00, на книжку "Теорія історичного матеріалізму" \$2.00, а від мого товариша на передалату \$4.00, що разом робить \$14.00. Бажаю Вам найкращого успіху в Вашій праці. І. Пасічник.

Лашін, Кве. — Дорогий Товаришу! Читачи "У.Р.В." бачу, що українські робітники в Канаді знають оцінку вартість свого робітничого часосину, бо з усіх дакутин Канади налівають жертви на оборончий фонд "У.Р.В." Щоби не лишитися позаду європейських робітників і робітниць, про що помістив в виказі між жертвodawцями на згадану цінь і мою мізерну лепту в сумі \$2.00. Заразом послаю також \$5.00 на передалату. Ілія Піржука.

Торонто, Онт. — Поважаний Товаришу Редактор! Послаю Вам \$4.00 на відновлення передалату і дозар на пресовий фонд. Даруйте, що трохи спізнився, бо життєві відносини нині не дозволяють сповнити обовязків як слід на час. Така вже робітнича доля. Але все таки ми повинні і мусиво старатися всіма силами, щоби підтримати нашу пресу, яка ширить світло правди для робітничих мас. Н. Качмар.

Брод Велєв, Ман. — Вп. Товаришу! Послаю Вам \$17.00, що прошу розділити так: \$10.00 відновлення мого передалату, \$2.00 на цінь року від нового передалату, \$1.00 передалату на "Тол. Робітничі" і \$10.00 на сплату довгу У.Р.Д. — Ваш за лішню робітничу дозу, Д. Третак.

Кадомін, АЛТА. — Дор. Товаришу Редактор! Послаю Вам \$4.00 на передалату "У.Р.В.", \$1.50 на "Т.П." і \$1.50 на пресовий фонд "У.Р.В." Хай живе наша преса! Ю. Нікіфорук.

Автулк, Саск. — Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$1.00 як відновлення передалату "У.Р.В.", яка кінчиться цього місяця і \$25.00 на пресовий фонд "У.Р.В." в цінь червоного місяця. Запаялю, що і на даліше по мій зможу буду помагати нашій робітничій пресі, яка вляє робітничі маси в одну сильну сімю праючих в їх боротьбі за визволення з під панування класи визискувачів. З тов. привітом, І. Гладій.

Брокстон, Саск. — Товаришу Редактор! Послаю Вам \$4.00 на відновлення передалату "У.Р.В.", \$2.00 на пресовий фонд, \$2.00 на оборончий фонд і \$2.00 на остачинну сплату довгу У.Р.Д. Кожній свідомий робітник повинен пам'ятати про нашу робітничу пресу, відповісти на неї передалату та помочи її пресовим фондом. Робітнича преса повинна бути дорогою для робітника, бо вона освідомляє його класово і показує дійсний шлях до визволення з капіталістичного ярма. Хай живе і розвиваються "Укр. Роб. Вісті"! Онурфрій Ахсанюк.

Едмонтон, АЛТА. — Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$5.00 на пресовий фонд і \$1.00 як членську вкладку до Ств. У.Р.Д. за рік 1923. Так само закликаю всіх своїх односельчан, щоби до нового року кожній з них зложив по \$5.00 на пресовий фонд, бо це наш робітничий обовязок. Як ми не піддержимо наш часосин, то пани певно не піддержатъ його. Г. Ризюк.

Шовмер, Онт. — Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$8.00 себто на передалату "У.Р.В.", обох журналів, на оборончий фонд і на книжочку "Дванайцять". Бажаю нашій пресі найкращого успіху. Е. Г. Шпаяк.

Вест Форт Вільям, Онт. — Товаришу Редактор! Моя передалата не скінчалася, але я бачу критичне матеріальне положення нашої газети, послаю наперед передалату на газету і журнал "Т.П." \$5.00, від нового передалату \$4.00 і від себе на Оборончий Фонд \$2.50 а на пресовий фонд \$2.50, що робить разом \$14.00. П. Чепесюк.

Колмен, АЛТА. — Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$20.00 на Оборончий Фонд, від т. І. Костинюка зібрав від ширших робітників. Всім товаришам ширя товаришська подяка. І. Стожалою, секр.

Гардинд, АЛТА. — Хвалана Редакціє! Послаю Вам \$4.00 на передалату "У.Р.В." і \$1.00 на пресовий фонд. Кожній свідомий робітник повинен пам'ятати про свій часосин, ширити його світлом та помагати пресовим фондом. Тодир Скерничук.

Кістон, Онт. — Дорогий Товаришу! Послаю Вам \$5.00 на передалату "У.Р.В." і "Т.Р." і \$11.25 на сплату довгу У.Р.Д. в Вінніпегу, що мені вдалося зібрати між українськими робітниками в цій місцевості. Ваш за кращу будучність, Ів. Перейма.

Едмонтон, АЛТА. — Товаришу Редактор! Даруйте, що я трохи припізнився з відновленням передалату на нашю дорогу газету, але між найбільшого бажання, робітник знаходиться в такому положенні, що годі добути тих кілька доларів. Тепер послаю Вам \$8.00 і бажаю Вам все го найкращого успіху в Вашій праці. Ф. Чепіаль.

Келгара, АЛТА. — Товаришу! Послаю Вам \$13.00 на передалату "У.Р.В." і "Голос Робітничі". Я повинен був скорше поспішити з помічю нашої преси, але коло мене були критичні обставини. Никола Арборак.

Гефорд, Саск. — Шановні Товариші! Послаю Вам \$2.00 на передалату "Вістей" і \$2.00 на поміч нашої преси в місяці листопад. З тов. привітом, Никола Грамак.

Шіаго, Іл. — Вп. Товариші! Не знаю як віддячити Вам, що не задержали вислати так дорогого для мене часосину, як "У.Р.В.", бо я трохи припізнився з відновленням передалату. Обставини були такі, що скорше не міг вислати. Тепер послаю \$4.00 на передалату і \$1.00 на пресовий фонд. Т. Соловій.

ДАЛІШІ ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д.

Table with columns for names and amounts. Includes: Збірка в Кіркенд Лейк, Онт. \$16.00; Ф. Міляні \$10.00; М. і Ксеня Гармаші \$10.00; П. Тіаучук \$10.00; М. Кашак \$5.00; Ф. Прокопов \$5.00; П. Бандура \$5.00; П. Сенюк \$5.00; М. Бел \$5.00; П. Андрусик \$5.00; Д. Паух \$5.00; Т. Тимофійчук \$5.00; Д. Беренко \$4.00; Д. Бузак \$2.00; М. Мартин \$2.00; Г. Джемсон (Ангандь) \$1.00; А. Діля \$1.00; Ян. Гемзек \$1.00; А. Павловський \$1.00; А. Прокор \$1.00; Ів. Томюк \$1.00; Анд. Папанюк \$1.00; Гр. Зелено \$1.00; М. Мамчур, Ст. Боніфеє \$1.00; В. Андришук, Ст. Боніфеє \$1.00; В. Пауляк \$1.00; Ів. Ворига \$1.00; Ів. Танасійчук \$1.00; В. Прайс \$1.00; В. Лазарук \$1.00; Разом \$111.00; Фін. секр. Віддату У.Р.Д. в Вінніпегу.

СПИС ЖЕРТВОДАВЦІВ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д. В САСКАТУНІ

Table with columns for names and amounts. Includes: М. Рогоман \$25.00; Г. Ридак \$25.00; І. Кальмуш \$25.00; А. Довбуш \$25.00; П. Савула \$25.00; С. Приступа \$25.00; І. Волошин \$25.00; П. Петелька \$25.00; І. Поциньський \$25.00; Н. Антонович \$25.00; П. Божок \$25.00; Н. Покімброда \$25.00; Т. Кобєв \$25.00; Н. Оряжук \$25.00; В. Гарасюк \$25.00; Ф. Ніколенко \$25.00; В. Олійник \$20.00; І. Панчук \$10.00; П. Ферей \$10.00; П. Мартинешевський \$10.00; А. Шулак \$10.00; Г. Колотило \$10.00; Д. Кальмушський \$10.00; Д. Бішколо \$10.00; Е. Свистун \$10.00; Е. Гуенюк \$10.00; М. Богданський \$10.00; М. Качан \$10.00; Р. Голуб \$10.00; т-ка Н. Вігъяз \$10.00; С. Оробєв \$10.00; С. Кальмушський \$10.00; М. Кусяк \$10.00; Н. Дубєвський \$10.00; Н. Білєвський \$10.00; В. Осадчук \$10.00; Я. Коломєнь \$10.00; М. Макура \$10.00; К. Лєвченко \$10.00; С. Кузіничук \$10.00; В. Пахолук \$10.00; П. Адамус \$10.00; Т. Олійковський \$10.00; Г. Климочко \$10.00; І. Вен \$10.00; О. Голуб \$10.00; В. Фостей \$10.00; П. Гіревичук \$10.00; П. Дутка \$10.00; А. Коломєнь \$10.00; В. Горбатюк \$10.00; А. Горовенко \$10.00; К. Ганчарик \$10.00; П. Гайдик \$10.00; М. Сокольський \$10.00; М. Бучак \$10.00; М. Поциньський \$10.00.

Table with columns for names and amounts. Includes: С. Лішак \$1.00; т-ка М. Кончук \$1.00; Т. Чоп \$1.00; В. Ніжиник \$1.00; А. Ластик \$1.00; т-ка М. Паламарюк \$1.00; С. Тач \$1.00; Н. Р. \$1.00; т-ка М. Дубик \$1.00; Я. Дубик \$1.00; т-ка В. Олійник \$1.00; Д. Шульган \$1.00; А. Приступа \$1.00; т-ка А. Приступа \$1.00; т-ка Т. Іванюкова \$1.00; М. Гуляйніч \$1.00; О. Галай \$1.00; В. Саган \$1.00; І. Юрак \$1.00; Н. Н. \$0.50; М. В. \$0.50; Дрібної колекції \$34.00.

Разом \$758.00; Після концерту донесено: П. Білєвський \$5.00; Загална сума \$763.00.

СПРАВОВАННЯ КОМІТЕТУ ЗБІРКИ ФОНДІВ НА ПОДРОЖ ХОРОМУ ТОВ. Г. КОРОТКОУ ДО СТАРОГО КРАЮ.

Збірка на лісти і від організації як слуює: Від У.С.Р.П.К. в Нью Торонто, Онт. \$62.85, від віддату У.С.Р.П.К. в Торонто, Онт. \$34.40, від віддату У.С.Р.П.К. в Гемінгтон, Онт. \$18.00, від віддату У.С.Р.П.К. в Монреал, Кве. \$20.00, від віддату У.Р.Д. в Торонто, Онт. \$17.55, від віддату У.Р.Д. в Ошана, Онт. \$15.00, від віддату У.Р.Д. в Кічнер-Ватерлоу, Онт. \$13.25, від віддату У.Р.Д. в Веланд, Онт. \$13.00, від віддату У.С.Р.П.К. в Вест Торонто, Онт. \$12.15, від віддату У.Р.Д. в Лондон, Онт. \$10.50, від віддату У.Р.Д. в Ріджайна, Саск. \$5.00, від У.С.Р.П.К. в Сент Керрін, Онт. \$5.00, збірка т. П. Корстриби в Гемтрек, Міш. \$23.25, збірка в товаристві ім. С. Мельничука в Монреал, Кве. \$4.05, збірка в товаристві ім. П. Шер тети в Монреал, Кве. \$4.25, від віддату У.С.Р.П.К. в Вінсдор, Онт. \$3.50, від поодиноких товаришів \$2.25. Загална збірка разом було \$264.65.

Росход як слують: Кошта подорожі з Торонто аж до Чернівців включно з пащпортом, візами і т. и. \$154.58; на прожиття підчас подорожі \$15.00; заплачено за помещення і харч \$14.50; переписка грошей в американських доларах до краю \$6.50; всі інші дрібні росходи \$4.07. Разом росходу на суму \$194.65.

Повторення: Загална збірка було \$264.65; Загалного росходу \$194.65.

Осталоєс готівки на руках \$70.00, котору вислато т. Г. Короткою до старого краю. Всім жертвodawцям і колекторам Комітет склавє ширя подяку. За Комітет: С. Романюк, секр.; за контрольну комісію: Теодор Калюк, М. Платок, І. Тофан. (Печатка У.С.Р.П.К. в Нью Торонто).

Ню Торонто, Онт. Імена жертвodawців, що жертвували для хорого т. Г. Короткою на подорож до старого краю в Вінсдор, Онт.:

Д. Галліні \$1.00; по 50 ц. М. Винник, М. Лоза, П. Гайковський, Петро Білєвчук; по 25 ц.: В. Гадюк, Ів. Гриник. Разом \$3.50. Жертвodawцям ширя подяка.

Замітка. — Онею дорогою визнається т. Н. Дутку, в Монреал, Кве., щоби негайно звернувся лісту, котору взяв для збирання на подорож для т. Г. Короткою, бо вже час, щоби звернутися. За комітет: С. Романюк, секр.

ДО ВІДОМА ВСІМ ЧЛЕНАМ У.Р.Д. В ЕДМОНТОНІ.

Едмонтон, АЛТА. Подаеться до загального відома всім членам і членкиням, що Річні Збори членства Укр. Роб. Дому в Едмонтоні відбудуться дня 2-го січня 1924 р.

Програма зборів: 1) Отворення зборів. 2) Вибір президія на час зборів. 3) Провірення членів. 4) Sprawozdannya zarjadу і функціонарів. 5) Sprawozdannya контрольної комісії. 6) Внески і пропозиції на добро організації. 7) Вибір заряду і функціонарів. 8) Замкнення зборів.

Рівнож звивається товаришам членів, щоби старалися кожен бути присутнім на цих зборах. Пригадується також членам і членкиням, котрі мають залягти вкладки, щоби старалися їх вирівнати ще перед зборами. Заряд.

ПОШУКУЮ Івана Гвоздника (його жінка на імє Стефанія), походить з Галичини. В 1913 р. він перебував в Пенсильвані (Зв. Держани) звідки я писав листи до брата. Я зараз маю важну вістку від його брата Лонгіна Гвоздника, котрий був укр. учителем. Хто знає від його адресу або він сам, хай зголоситься на слуючому адресу: Steve Sirko (100) P. O. Rosyth, Alta.

ЗАМОВЛЯЙТЕ, БО НАКЛАД НЕВЕЛИКИЙ!

Адміністрація "Укр. Роб. Вістей" одержала нові книжки робітничого письменника М. ПРЧАНА:

ТРАГЕДІЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ

Це більший том споминів нашого письменника з горожанської війни на Україні в 1920 році. З книжки довідається про перебування галицької армії на Україні та про її життя і зраду на фронті. Будете мати змогу представити собі всі картини з революційної української боротьби. Дотепер про цю книжку появилося багато прихильних рецензій і вона являється цінним історичним документом. Кожній свідомий робітник повинен мати її в себе. — Ціна 50 центів.

Друга дуже цікава книжка:

ФІЛЬМИ РЕВОЛЮЦІЇ

В ній представлена в коротких мистецьких оповіданнях революція на Україні. Книжка ця перекладається в Америці на англійську мову і літературна вартість її велика. — Ціна 25 центів.

Хто хоче знати вірну історію повстанчої червоної ватаги в Галичині в 1922 році під проводом т.т. Мельничука, Шеремети і Цепка, нехай замовить собі книжку:

ДВАНАЙЦЯТЬ

В ній, в драматичній формі представлено життя наших робітничих Борців і їх геройська смерть. — Ціна 50 центів.

Про тяжкі заиди робітників, Ви довідається з книжки:

БЕЗРОБІТНІ

Ціна 50 центів. Пригадуємо ще раз, що наклад цих книжок в нас невеликий, тому треба спішитися з замовленнями.

Замовлення з грішми вислати на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляється всіх товаришів і товаришок, в Вінніпегу, які забрали лісти для збирання передалату і пресового фонду на нашу пресу в місяці листопад, щоби постаралися звернути ці лісти до Листопадового Комітету в У.Р.Д. в найближчих днях. Лісти конечно для загального обчислення приходів в місяці листопад.

ПОШУКУЮ свого рідного брата Фрида Кадає, котрий живе в Канаді, Алберта, від 1903 року; жонатий в Канаді, господарює на фармі. В 1913 р. вислав ширярку для своїх родичів і сестер, але в причині смерті батька і матері а пініше евакуації в звязку з європейською війною погубивши всі ці документи, а також і теперішній адрес сестер Розалі, Емілі, Фірідріа, і Ольги Кадаєвої, останні без всяких средств до життя. Брат Фрида Кадає властє всяку можливу поміч нещасним сиротам, коли-б він знайшовся. Наш адрес: Наш адрес: Emilia Kade, Farma, dom Sznajdera, m. Dubno na Wolyni, Poland-Europe.

НА ПРОДАЖ ФАРМА (160 акрів) в околиці 45 миль на північ від Едмонтону в місцевості Беєс, АЛТА. 40 акрів зорано, 70 акрів спаленого ліса дрібної осичини, а решта грубої ліс. Земля урочайна. Хата 30 x 18 під гонтами, шпінкль 15 x 14, комора і другі метали будинки. Фарма обгороджена дротом, на подвір'ю кершени. Дорога попри фарму досить добра. Одина миль до школи, 2 миль до читальні, 4 миль до штору. Продам дуже тано, бо хочу виїхати з Канади. Інтересовані хай зголосяться по більшій інформації листовно на слуючому адресу: Annie Topolnieka, P. O. Bellis, Alta.

ПОШУКУЮ товариша Стефана Слака, з села Олексицьк, пов. Борщів, Галичина. Має перебувати в північних Онтієро. Хто би про него знав з товаришів прошу ласкаво написати на адресу: D. Semeniuk, Box 45, Sudbury, Alta.

ПОШУКУЮ свого сина Федя Ворчара з села Озерні, повіт Борщів, Галичина. Через літ не маю від него ніякої вістки. Має перебувати в Бенкувер. Хто про него знає би або він сам хай зголоситься на низше подану адресу. За подання його адреси дам \$5.00 нагороду. Jakiv Wovchar, 409 Stella Ave., Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ свого буйка Михайла Фроляка (сина Юркового) з села Карлова, повіт Свинти, Галичина. Має перебувати десь в Торонто або Гемінгтоні. Маю дуже важні лісти для него з старого краю. Хто про него знає би або він сам хай зголоситься до: Petro Bandurka, Ukr. Labor Temple, Cor. Pritchard & McGregor Str., Winnipeg, Man. (97)

ПОТРЕБНО старшої жєнщини до хатньої обслуги: варити, прати і держати порядок в хаті. Я старший віком і працюючий кожного дня, не маю спромги вдержати самий порядок. Платня підв угоди. Зголосуються між 11 а 12 в полудне, або після 4 год. пополудни під ч. 428 Minnigaffe St. (99)

ПОШУКУЄТЬСЯ Николая Одиноцького, що минулого року перебував в Едмонтоні. Просить його, коли він прочитав це оголошення, або товаришів, що знали-б де він тепер знаходиться, щоби написали до редакції "Укр. Роб. Вістей", або до його сестри Марії Одиноцької, 556 Manitoba Ave., Winnipeg, Man.

ВИСИЛАЄМО кождому, хто забяже, новий каталог книжок Пшнть сєй час на адресу: Mizardnyj Bazar (Ukrainian Book Store), 703 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa. (100)

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!

УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ

Одиний часосин в Злучених Держав, який в дійсності заступає інтереси працюючого люду. Виходить кожного дня оирі неадля. Обовязком кожного українського робітника є стати передалатником цього часосину. В нїм ви знайдете цікаві вісти з цілого світа, як також політичну науку і статті, розвідки, дописи і т. п. Передлата на рік \$7.00. Пшнть сєй час на слуючому адресу: UKRAINIAN DAILY NEWS 502 East 11th Street, New York, N. Y.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ

МОЛОТ

сатирично-гумористична часосина

Передлата — \$2.00 на рік, 10 шт. поодиноке число.

Адреса: "МОЛОТ" 414 East 9th Street, NEW YORK, N. Y.